

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-74- 127/(15)/10/CS

Warszawa, dn. 16 grudnia 2010 r.

DECYZJA DIH – 2 Nr 107/2010

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 w związku z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.) oraz art. 7 ust. 1 pkt 1, art. 12 ust. 1, art. 24 ust. 1, 4 i 5 w związku z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. nr 169, poz. 1200 ze zm.) po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie ponownego rozpatrzenia sprawy dotyczącej zobowiązania przedsiębiorcy Stacja Paliw Paliwox Jerzak Sp.j. z siedzibą w Stanisławowie do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań próbki podstawowej benzyny bezołowiowej 95 o numerze 0549/10/4411, niespełniającej wymagań jakościowych, zakończonej decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nr DIH-2 Nr 96/2010 z dnia 29 października 2010 r., Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **utrzymuje zaskarżoną decyzję w mocy.**

Uzasadnienie

W piśmie z dnia 16 listopada 2010 r. przedsiębiorca Stacja Paliw Paliwox Jerzak Sp.j. z siedzibą w Stanisławowie (dalej: Przedsiębiorca lub Strona) złożył wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nr DIH-2 Nr 96/2010 z dnia 29 października 2010 r.

Opierając się na wynikach badań laboratoryjnych przeprowadzonych przez akredytowane, niezależne Specjalistyczne Laboratorium Badania Paliw i Produktów Chemii Gospodarczej Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Bydgoszczy (protokół z badań

nr 607/PP/2010), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów stwierdził, że pobrana w dniu 6 lipca 2009 r. u Przedsiębiorcy, próbka podstawowa benzyny bezołowiowej 95 o numerze 0549/10/4411, nie spełnia wymagań jakościowych określonych w §1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 9 grudnia 2008 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych (Dz.U. Nr 221, poz. 1441), zwanego dalej: „rozporządzeniem w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych”, z uwagi na zawyżoną prężność par DVPE. Wynik badania wyniósł 61,5 kPa, przy wymaganiach jakościowych max. 60,0 kPa, dla okresu letniego trwającego od dnia 1 maja do dnia 30 września.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz.U. Nr 169, poz. 1200 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw”, jeżeli przeprowadzone badania wykazały, że paliwo nie spełnia wymagań jakościowych określonych w ustawie, Zarządzający zobowiązuje kontrolowanego, w drodze decyzji, do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań. Zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw Zarządzającym jest Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

W związku z powyższym, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na podstawie art. 24 ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, zobowiązał Przedsiębiorcę do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań próbki podstawowej benzyny bezołowiowej 95 o numerze 0549/10/4411, w wysokości 1645,18 zł.

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Strona postępowania wniosła o umorzenie postępowania w przedmiotowej sprawie. W ocenie przedsiębiorcy, wyniki badań zarówno próbki podstawowej, jak i kontrolnej „były w granicach tolerancji, ponieważ mieszczą się w granicach odtwarzalności”. Strona podniosła ponownie zarzut, że kontrola na stacji paliw w Stanisławowie odbyła się niezgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, a w szczególności został on pozbawiony możliwości udziału przy czynnościach kontrolnych. Zdaniem skarżącego, przedsiębiorca nie może być karany za to, że wprowadza do obrotu paliwo wyprodukowane i nabyte od spółek z udziałem Skarbu Państwa, tylko dlatego że nie spełniają wymagań wskazanych w określonej normie. We wniosku ponownie podkreślono, że „sprzedawca detaliczny nie ma możliwości i żadnego motywu ingerowania w parametr DVPE”. Ponadto Strona uznała, że żądanie zwrotu kosztów przeprowadzonych badań próbki

benzyny bezołowiowej jest bezzasadne, zaś zobowiązanie przedsiębiorcy do uiszczenia tej należności w formie określonej w decyzji pierwszoinstancyjnej jest nieetyczne.

Pismem z dnia 22 listopada 2010 r., Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów powiadomił Przedsiębiorcę, o wszczęciu postępowania w przedmiocie ponownego rozpatrzenia sprawy zakończonej zaskarżoną decyzją nr DIH-2 Nr 96/2010 z dnia 29 października 2010 r. Przedsiębiorca został także poinformowany, że przed wydaniem decyzji kończącej postępowanie w sprawie, jako stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 Kodeksu postępowania administracyjnego, prawo wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz żądań zgłoszonych w trakcie postępowania, a także prawo do składania wniosków dowodowych.

W piśmie datowanym dnia 16 listopada 2010 r., nadanym w placówce Poczty Polskiej w dniu 27 listopada 2010 r. stanowiącym odpowiedź na powiadomienie o wszczęciu postępowania w przedmiocie ponownego rozpatrzenia sprawy, Strona wniosła o przyjęcie wniosku dowodowego, potwierdzającego, że „przedsiębiorca zakupuje i sprzedaje paliwa w dobrej wierze”. Do kwestii złożonego przez Stronę wniosku dowodowego, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów odniósł się w odrębnym rozstrzygnięciu.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił i stwierdził:

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po przeanalizowaniu materiału dowodowego zebranego w sprawie, w szczególności przedstawionych przez stronę argumentów, stwierdził, iż brak jest podstaw do uchylenia zaskarżonej decyzji zobowiązującej Przedsiębiorcę do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań próbki podstawowej benzyny bezołowiowej.

Podstawą do zobowiązania Przedsiębiorcy do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań próbki podstawowej benzyny bezołowiowej 95, były wyniki badań laboratoryjnych przeprowadzonych przez akredytowane, niezależne Specjalistyczne Laboratorium Badania Paliw i Produktów Chemii Gospodarczej Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Bydgoszczy (protokół z badań nr 607/PP/2010), które wykazały, że pobrana w dniu 6 lipca 2010 r. u Przedsiębiorcy, próbka podstawowa benzyny bezołowiowej 95 o numerze 0549/10/4411, nie spełnia wymagań jakościowych określonych w §1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych, z uwagi na zawyżoną prężność par DVPE. Wynik badania wyniósł 61,5 kPa, przy

wymaganiach jakościowych max. 60,0 kPa, dla okresu letniego trwającego od dnia 1 maja do dnia 30 września.

Należy w tym miejscu zauważyć, iż przedsiębiorca pismem z dnia 16 lipca 2010 r. złożył wniosek o zbadanie próbki kontrolnej benzyny bezołowiowej 95 pobranej w toku kontroli w dniu 6 lipca 2010 r. Badania laboratoryjne przeprowadzone przez akredytowane, niezależne Laboratorium Badawcze Instytutu Paliw i Energii Odnawialnej w Warszawie (protokół z badań nr 4KC/2010) wykazały, że oferowana w dniu kontroli benzyna bezołowiowa 95 (o numerze próbki 5733/10/4411), nie spełnia wymagań jakościowych określonych w §1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych, z uwagi na zawyżoną prężność par DVPE. Wynik badania wyniósł 61,8 kPa, przy wymaganiach jakościowych max. 60,0 kPa, dla okresu letniego trwającego od dnia 1 maja do dnia 30 września.

W kontekście przedstawionych wyników badań - zarówno próbki podstawowej, jak i kontrolnej, przeprowadzonych przez dwa różne specjalistyczne laboratoria – poza sporem pozostaje fakt, iż oferowana w dniu kontroli benzyna bezołowiowa 95 nie spełniała wymagań jakościowych określonych w rozporządzeniu w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych w zakresie parametru prężność par DVPE.

Odnosząc się do zarzutów podniesionych we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, wypada na wstępie zauważyć, iż Strona myli pojęcie granic tolerancji z pojęciem odtwarzalności, co powoduje, że dochodzi do wniosku, iż badane paliwo spełniało wymagania jakościowe dla okresu letniego trwającego od dnia 1 maja do dnia 30 września. Należy zatem wyjaśnić, iż odtwarzalność oznacza różnicę pomiędzy dwoma pojedynczymi i niezależnymi wynikami uzyskanymi przez różnych wykonawców, pracujących w różnych laboratoriach na identycznym materiale badawczym, w długim czasie, przy normalnym i poprawnym wykonaniu oznaczania. W przedmiotowej sprawie wynik badania próbki podstawowej wyniósł 61,5 kPa, zaś kontrolnej 61,8 kPa. Różnica wynosząca w tym wypadku 0,3 kPa, mieści się w granicach odtwarzalności metody przedstawionej w normie PN-EN 13016-1:2009, która wynosi 2,2 kPa. Z kolei pojęcie granic tolerancji oznacza w praktyce, że przekroczenie ustalonych w normie wymagań jakościowych, które dla parametru prężność par DVPE wynoszą max. 60,0 kPa, o określoną wartość tj. 1,3 kPa, nie powoduje uznania badanego paliwa za niespełniające wymagań jakościowych. Niemniej jednak w niniejszej sprawie granica tolerancji została przekroczona zarówno w przypadku próbki podstawowej, jak i kontrolnej, a przekroczenie to wyniosło odpowiednio 0,2 kPa i 0,5 kPa.

Biorąc powyższe pod uwagę, ponownie należy podkreślić, iż badana benzyna bezołowiowa 95 nie spełniała wymagań jakościowych - w zakresie parametru prężność par DVPE – określonych na poziomie max. 60 kPa, także w granicach tolerancji max. 60 + 1,3 kPa, zaś rozbieżności pomiędzy wynikami badań, mieszczą się granicach odtwarzalności. Tym samym stanowisko Strony, iż wyniki badań „były w granicach tolerancji, gdyż mieszczą się w granicach odtwarzalności”, a także twierdzenie, że „przebadane próbki mieściły się w przedziale tolerancji od 45 kPa do 70 kPa, należy uznać za całkowicie bezzasadne, ze względu na fakt, że w dniu kontroli dla przedmiotowego parametru obowiązywały wymagania na poziomie max. 60 kPa.

Odnosząc się do zarzutów dotyczących pozbawienia Strony prawa do czynnego udziału w każdym stadium postępowania, w tym obecności przy czynnościach kontrolnych, należy ponownie wyjaśnić, iż stosownie do postanowień art. 79a ust. 9 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (j.t. Dz.U. z 2010 r., Nr 220, poz. 1447) - w razie nieobecności kontrolowanego przedsiębiorcy lub osoby przez niego upoważnionej, czynności kontrolne mogą być wszczęte po okazaniu legitymacji służbowej pracownikowi kontrolowanego, który może być uznany za osobę, o której mowa w art. 97 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.), lub w obecności przywołanego świadka, którym powinien być funkcjonariusz publiczny, niebędący jednak pracownikiem organu przeprowadzającego kontrolę. Z kolei art. 97 Kodeksu cywilnego stanowi, iż osobę czynną w lokalu przedsiębiorstwa przeznaczonym do obsługiwanie publiczności poczytuje się w razie wątpliwości za umocowaną do dokonywania czynności prawnych, które zazwyczaj bywają dokonywane z osobami korzystającymi z usług tego przedsiębiorstwa. Z powyższymi przepisami koreluje treść art. 15 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (j.t. Dz.U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1219), które stanowią, iż podczas nieobecności kontrolowanego lub osoby przez niego upoważnionej, czynności kontrolne mogą być wykonywane w obecności innego pracownika kontrolowanego, który może być uznany za osobę, o której mowa w art. 97 ustawy Kodeks cywilny.

Wypada w tym miejscu dodać, że zgodnie z art. 80 ust. 3 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, na kontrolowanym ciąży obowiązek pisemnego wskazania osoby upoważnionej do reprezentowania go w trakcie kontroli, w szczególności w trakcie jego nieobecności. Nie ulega wątpliwości, że kontrolowany Przedsiębiorca, nie dopełnił tego obowiązku. W tej sytuacji, zastosowanie ma powołany wyżej przepis art. 79a ust. 9 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, tj. kontrolę

wszczęto po okazaniu legitymacji służbowej pracownikowi kontrolowanego, który został uznany za osobę, o której mowa w art. 97 Kodeksu cywilnego.

Jak wynika z powyższego, wbrew twierdzeniom Strony skarżącej, brak jest podstaw do uznania aby osoba, w obecności której przeprowadzana jest kontrola musiała posiadać pisemne upoważnienie lub pełnomocnictwo do reprezentowania przedsiębiorcy. Powołane wyżej przepisy jednoznacznie wskazują na możliwość przeprowadzenia kontroli w obecności pracownika kontrolowanego, który nie musi uzyskiwać od przedsiębiorcy pełnomocnictwa lub upoważnienia w tym zakresie. W przedmiotowej sprawie osobą, w obecności której przeprowadzano kontrolę był pracownik kontrolowanego przedsiębiorcy. Tym samym zarzut przedsiębiorcy dotyczący przeprowadzenia kontroli w obecności osoby nieupoważnionej do reprezentowania przedsiębiorcy, a zarazem uniemożliwienia Stronie czynnego udziału w kontroli, należy uznać za bezzasadny.

Odnosnie twierdzeń Strony, iż „jako sprzedawca detaliczny, nie ma możliwości i żadnego motywu ingerowania w parametr DVPE”, należy zauważyć, iż kontrolowany Przedsiębiorca, jak wynika z akt sprawy, miał pełną świadomość faktu, iż w dniu kontroli tj. 6 lipca 2010 r. oferował w sprzedaży paliwo, które nie będzie spełniało wymagań jakościowych określonych dla okresu letniego od dnia 1 maja do 30 września. W toku przedmiotowego postępowania Strona podkreślała wręcz, że „normą jest, że bieżąco zakupowane paliwa mieszają się z tymi wcześniejszymi z okresu zimowego kiedy to parametr DVPE wynosił prawie 90 kPa”, czy też „wynik mieszania paliwa jest wprost proporcjonalny do podaży, a co za tym idzie zakupem nowych partii paliwa”. Warto również zwrócić uwagę na jeszcze inne stwierdzenie Strony, a mianowicie „w prosty matematyczny sposób można wyliczyć jak niewielka ilość paliwa pozostawiona i zmieszana z okresu zimowego wystarczy, aby minimalnie podnieść parametr DVPE ponad normę w okresie letnim.”

Jak wynika z powyższego, wbrew swoim twierdzeniom, Przedsiębiorca korzysta z możliwości ingerowania w parametr DVPE, poprzez mieszanie paliw o różnych wymaganiach jakościowych, którą to czynność określa mianem „normy”, a zarazem wskazuje motyw tego działania, a mianowicie małą podaż na ten rodzaj paliwa w danym okresie.

W tym miejscu wypada ponownie podkreślić, iż rozporządzenie w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych, w zakresie parametru prężność par DVPE, przewiduje zróżnicowane wymagania jakościowe, dla okresu letniego, przejściowego i zimowego. Rolą przedsiębiorcy jest dostosowanie się do wymagań określonych w ww. rozporządzeniu.

Odnosząc się do zarzutu bezzasadnego żądania od Przedsiębiorcy kwoty 1645,18 zł za badanie próbki podstawowej, podczas gdy za badanie próbki kontrolnej Strona uiszcza kwotę

jedynie 122,00 zł., należy wyjaśnić, iż badanie próbki podstawowej objęło 12 różnych parametrów, zaś próbki kontrolnej tylko 1 zakwestionowany parametr - prężność par DVPE. Przedmiotową okoliczność Strona może zweryfikować na podstawie posiadanych przez Siebie protokołów z badań nr 607/PP/2010 (próbka podstawowa) i 4KC/2010 (próbka kontrolna).

Jeśli natomiast chodzi o zarzut „nieetycznego zobowiązania przedsiębiorcy do uiszczenia należności, w sposób: „a w przypadku złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji utrzymującej w mocy decyzję organu pierwszej instancji”, należy zauważyć, że Strona odwołuje się w tym miejscu do fragmentu pouczenia dotyczącego trybu uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań. Trudno jest zatem uznać, aby takie pouczenie z podaną podstawą prawną, której strona już nie cytuje, było ze strony Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, działaniem nieetycznym.

Odnosząc się do treści wniosku strony o ponowne rozpatrzenie sprawy z dnia 16 listopada 2010 r., należy także wyjaśnić, iż w sytuacji, gdy przeprowadzone badania wykazują, że paliwo spełnia wymagania jakościowe, koszt tych badań ponosi Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jako zarządzający systemem monitorowania i kontrolowania jakości paliw, na podstawie umowy zawartej z akredytowanym laboratorium. W odmiennym stanie rzeczy, tj. gdy badania wykazują, że paliwo nie spełnia wymagań jakościowych, koszt badań ponosi kontrolowany Przedsiębiorca. Postępowanie toczące się przed Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, jest postępowaniem administracyjnym zmierzającym do zobowiązania Przedsiębiorcy do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań, co ma miejsce w niniejszej sprawie.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, paliwa transportowane, magazynowane, wprowadzane do obrotu oraz gromadzone w stacjach zakładowych powinny spełniać wymagania jakościowe określone dla danego paliwa, ze względu na ochronę środowiska, wpływ na zdrowie ludzi oraz prawidłową pracę silników zamontowanych w pojazdach, ciągnikach rolniczych, a także maszynach nieporuszających się po drogach. Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw jeżeli przeprowadzone badania wykazały, że paliwo nie spełnia wymagań jakościowych określonych w ustawie, zarządzający zobowiązuje kontrolowanego, w drodze decyzji, do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań. Stosownie do

postanowień art. 12 ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, zarządzającym jest Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał, po dokonaniu ponownej analizy zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego oraz uwzględnieniu okoliczności wskazanych przez stronę w toku postępowania odwoławczego, że decyzja nr DIH-2 Nr 96/2010 z dnia 29 października 2010 r. była prawidłowa, a tym samym brak jest podstaw do jej uchylecia.

W związku z powyższym, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekł jak w sentencji.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 52 § 1, art. 53 § 1 i 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 z póź. zm.) od niniejszej decyzji przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Z up. Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Wiceprezes

Małgorzata Kozak

Otrzymuje:

Stacja Paliw Paliwox Jerzak Sp.j., Stanisławów 1, 05-304 Stanisławów.